

Proposta didàctica

Realitzada per Guillem-Jordi Esteve

SINÒPSI

Aura mai s'havia plantejat que pogués existir un món diferent. A mitjans de l'actual mil·lenni, s'ha dut a l'extrem la desconexió de la humanitat amb la natura, tot és net i ordenat. Tanmateix, un arriscat experiment de tornar a introduir els animals de companyia, foragitats fa molt de temps de les cases per antihigiènic i infecciosos, desperta en ella la comprensió de la injustícia que s'està cometent amb les bèsties. Una femella de tigre es converteix en la seua fidel companya i, per molt que li posen les lleis pel davant, no pot resignar-se a abandonar-la al seu destí quan li siga retirada per haver crescut massa. Aura tractarà de salvar-la, amb l'ajuda de personatges a voltes enigmàtics i d'una computadora-robot. Resultarà el pla d'Aura com ella espera? Trobarà un lloc al món per a la seua amiga? No ho sap, però s'adona que l'animal, ignorant de les maquinacions humanes, només la té a ella.

L'AUTORA

Ester Vizcarra i Fortuny (Mollet del Vallès, 1956), viu a Alcoi des de l'any 1977. És llicenciada en Ciències de la Informació, Màster Universitari en Societat de la Informació i el Coneixement, i Màster de Formació del Professorat de Secundària, entre altres estudis. Ha treballat com a periodista per a diversos mitjans com *Mundo Diario* de Barcelona o el periòdic *Ciudad de Alcoy*, on va arribar a ser redactora en cap. També coordinà el suplement cultural *La Casa del Pavo* i va dirigir la revista *Ciudad Semanal*. Va compatibilitzar-ho amb les tasques de corresponsal per a *Canal-9* i el diari *El País*, a més de col·laborar en revistes com *La Hoja del Lunes* de l'Associació de la Premsa d'Alacant. També va dirigir i conduir el programa de ràdio cultural *El Galliner* a l'emissora de Ràdio Z a Alcoi.

L'any 1992 va rebre el Premi CAPPEPV de Periodisme d'Escola Valenciana. En narrativa ha publicat *Enterreu-me en batí i sabbatilles: Biografia novel·lada del poeta Joan Valls* (Lletra Impresa, 2017) i ha participat en llibres d'investigació i de temes alcoians amb altres autors. També ha elaborat quaderns didàctics sobre Ovidi Montllor i Joan Valls.

ÍNDEX

- PRÈVIES A LA LECTURA
- COMPENSIÓ LECTORA
- DESPRÉS DE LA LECTURA

- REFERÈNCIES LITERÀRIES
- FEM DE PERIODISTES
- EL LENGUATGE

- PER PENSAR-HI MÉS
- TEMES TRANSVERSALS

- ACTIVITATS LÚDIQUES

	Pàgina
	3
	3
	3
1.Temàtiques	
<i>Consumisme</i>	4
<i>Fam al món</i>	4
<i>Lluita contra virus i bacteris</i>	4
<i>Tracte als animals</i>	4
<i>Destrucció de la natura</i>	5
2.La història	
<i>La història en imatges</i>	5
<i>Capítol per capítol</i>	6
<i>Resum + final alternatiu</i>	6
3.Els personatges	
<i>El paper de cadascú</i>	8
<i>Protagonistes/antagonistes</i>	8
<i>Un personatge, una idea</i>	9
	9
	10
	10
1.Vocabulari	11
2.Seqüències textuais	13
3.Estructura	14
	14
	14
1.Activisme mediambiental	16
2.Gènere	16
3.En perill d'extinció	17
	18

ACTIVITATS PRÈVIES A LA LECTURA

- ▶ Mira amb atenció la portada del llibre i contesta aquestes preguntes:
 - Què et suggereix la imatge?
 - Quins personatges hi apareixen?
 - Quin element invisible s'hi intueix?
 - De què creus que anirà el llibre?

- ▶ Llegeix la dedicatòria. Quina relació pot tenir amb el contingut de la novel·la?

MÉS TARD

Quan acabes la lectura, compara les teues intuïcions amb el que hauràs llegit.

COMPRESIÓ LECTORA

- ▶ Després de llegir la novel·la *Amaga't dels drons!* Mira si pots contestar aquestes preguntes:
 - En quin segle viu Aura? Quines diferències té el seu món amb el nostre?
 - Què li havia de passar a Rona quan s'acabés el període autoritzat per estar-se amb Aura?
 - Com vol evitar-ho Aura?
 - Finalment arriba on vol anar? Quin és el resultat de la seua aventura?

ACTIVITATS DESPRÉS DE LA LECTURA

1. Temàtiques

► CONSUMISME

- Com funciona el consum al món d'Aura?
- Què és el TRIDAR? Et sembla que resol el problema del reciclatge?
Explica la teua resposta.

► FAM AL MÓN

- Quin model de producció agrícola funciona al món d'Aura?
- Quin tipus d'aliments s'envien als països amb problemes d'abastiment?
Quin tipus d'aliments mengen els treballadors de les estacions espacials?
Quin tipus d'aliments mengen les famílies?

► LLUITA CONTRA VIRUS I BACTERIS

- Què té a veure la supressió dels animals de companyia amb la lluita contra virus i bacteris?
- Qui fa la neteja i desinfecció a les cases?

► TRACTE ALS ANIMALS

- Hi ha animals a les ciutats del món d'Aura?
- Els animals que s'ofereixen a les famílies, com a experiment, són considerats objectes. Quines conseqüències té això?
- Hi ha zoològics tal com els entenem nosaltres?

- Els animals han sigut exterminats al món d'Aura? On viuen els animals que queden a la Terra?

► DESTRUCCIÓ DE LA NATURA

- Hi ha plantes a les ciutats? Com són els arbres?
- Hi ha pardals, formigues, caragols o paneroles a les ciutats? Com són els pardals? Es poden considerar com a tals?
- De quins altres hàbitats naturals (o cosa semblant) es parla a la novel·la?

ACTIVITAT EN GRUP

Organitzeu un debat a la classe sobre un o tots aquests temes, avui en dia tan problemàtics. Com creieu que està la cosa ara mateix? Creieu que la humanitat podria arribar a la situació que s'explica a la novel·la?

2.La història

► A la pàgina següent veuràs unes imatges que podrien haver il·lustrat la novel·la *Amaga't dels drons!* Posa-les en ordre segons el moment en que cada ambient surt al llibre. Tria dues imatges per explicar com ha sigut Aura de valenta en deixar la ciutat i arriscar-se a recórrer terres desconegudes i explica per què les has triades.

A

B

C

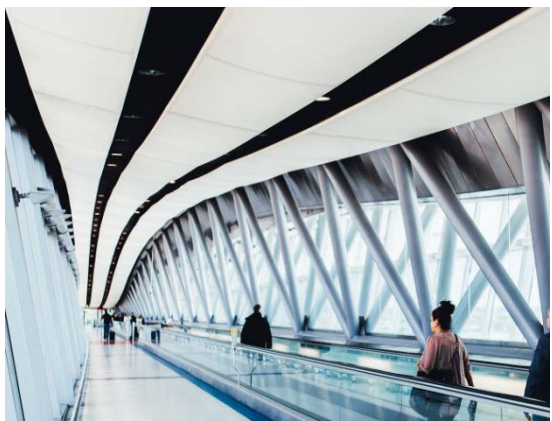
D

E

F

G

H

► Explica amb poques paraules allò que passa a cada capítol.

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

► Ara, utilitza aquesta informació per a escriure un breu resum del llibre.

► En acabar, pensa si el desenllaç s'ajusta al que esperaves de la història d'Aura i Rona. Escriu un final alternatiu.

3. Els personatges

► Enllaça el nom d'aquests personatges amb el seu paper a la novel·la.

Aura	Oficiala d'un vaixell
Oaqui	Computadora-Robot
Renat	Activista
Vidal	Protagonista
Urà	Venedor de xiclets
Ireneu	Biòloga
Natàlia	L'àvia d'Aura que apareix com a holograma
Gertrudis	Fill de la guardiana dels cultius
Cassandra	Eremita modern
Miquelina	Pintor de quadres

► Aura ha de fer un viatge per terres que no coneix per portar Rona a una reserva biològica. Pel camí troba personatges singulars, series capaç de citar-ne tres que l'ajuden i tres que li són hostils?

AJUDANTS	ANTAGONISTES/HOSTILS

► Uns quants dels personatges que col·laboren, o almenys són amables amb ella, li ensenyen a Aura alguna cosa que l'ajuda a comprendre millor la realitat. Explica alguna de les idees que transmeten:

Oaqui	
Urà	
Ireneu	
Cassandra	

- Quin personatge t'ha agradat més? Explica els motius de la teua resposta.
- Per què alguns personatges li canvien el nom a Aura?

REFERÈNCIES LITERÀRIES

► El pare d'Aura, Roderic, és un enamorat de la literatura antiga. Clar que la literatura antiga, per a ell, són les obres dels escriptors del segle XX, que nosaltres no els tenim tan lluny com això. Al text se citen quatre autors que representen el camí que ha seguit Roderic per a formar el gust literari de la seua filla. Busca un llibre conegut de cada un d'aquests autors i explica de què va.

Gianni Rodari

Michel Ende

John R.R. Tolkien

Jerome K. Jerome

- ▶ L'últim episodi cita la novel·la *El raig verd*, de Jules Verne. Sabies que, de fet, el raig verd és un principi científic i es produeix de veritat a la sortida i a la posta del sol? Busca informació i explica què és el raig verd.

- ▶ També se cita el monstre de Frankenstein. Qui va escriure la novel·la que se centra en aquest personatge de ficció?

FEM DE PERIODISTES

- ▶ Mentre Aura caminava pels camps de panís, la seua aventura ha sortit a la tele i ha originat un debat als diaris i a les xarxes socials. Fes de periodista i redacta una de les tres notícies que proposem i que s'ajusten a diferents moments de la història.

- A. Una notícia que explique com es presenta a la televisió la fugida d'Aura en el moment de saber-se que no ha anat a escola.
- B. Una notícia que explique com es comuniquen als espectadors els veritables motius d'Aura després de l'entrevista que li fan a Renat.
- C. Una notícia que explique la reacció ciutadana quan la gent es posa a favor d'Aura.

Recorda utilitzar la tècnica periodística, que es basa en contestar les cinc preguntes clau que trobaràs a la pàgina següent.

QUI	Citar la persona, grup o animal que fa l'acció.
QUÈ	Deixar clar allò que ha fet.
QUAN	Dir en quin moment ho fa: mes, dia, hora
ON	Dir on han passat els fets
PER QUÈ	Explicar els motius o dir que no se saben.

EL LLENGUATGE

1.Vocabulari

► Totes aquestes expressions són al llibre *Amaga't dels drons!* Saps que volen dir? Llegeix el paràgraf on s'utilitza cada una i mira d'endevinar-ho. Busca el significat correcte i comprova si la teua idea era encertada. El *Diccionari de frases fetes* de M. Teresa Espinal et pot ser útil.

PÀGINA

87 Riure a cor que vols

8 Fer-se el desmenjat

9 Posar el crit al cel

49 Anar per llana i tornar esquilada

<https://dsff.uab.cat/cerca>

The screenshot shows a search interface for a dictionary of idioms. The title is 'Diccionari de sinònims de frases fetes' by M. Teresa Espinal. There are two search options: 'Cerca per concepte' with a text input field and a 'Cerca' button, and 'Cerca per frase feta' with a dropdown menu and a text input field. The dropdown is set to 'Conté' and the input field contains 'veta'. Below the search fields, the word 'ASSENTIR' is highlighted in red. The definition for 'seguir la veta' is shown: '(a algú) SV, assentir exteriorment a allò que l'altre diu / no contra'. It includes the example 'Està molt content amb el nou secretari; és un xicot que li sap seguir la veta i que...' and lists synonyms: '→ donar per la banda (a algú), fer el joc (a algú), seguir el joc (a algú), segu...' and '► donar corda (a algú) (p.ext.), dir amén a tot (p.ext.), donar aula (a algú) (p.ext.)'.

59 Estar tocada del bolet

113 Tretze són tretze

64 Abocar el cabasset (cabàs)

63 Seguir-li la veta a algú

77 Ser una gata maula

96 Posar cara d'enze

87 Traure algú de polleguera

93 Beure's algú l'enteniment (seny)

115 Fer la guitza

107 No tocar-li a algú la roba a l'esquena

► Tria tres d'aquestes expressions que t'agraden i escriu un curt text on pugues utilitzar-les, vigilant que encaixen correctament. Ves amb compte, hi ha expressions que poden tenir dos significats diferents i n'hi ha que canvien de significat només canviant una paraula.

► Coneixes aquestes paraules? Busca el significat de les que no conegues.

► La paraula *bubota* és molt especial (pàgina 105), per una banda fa referència a un simple espantall, però també té un significat a la mitologia valenciana i balear. De quina mena de monstre domèstic o espantacriatures estariem parlant? Investiga-ho!

2. Seqüències textuais

► Una novel·la sempre és narrativa, però utilitza altres tipus de seqüència per a assolir el seu objectiu d'explicar una història. Tria un fragment per a cada tipus de seqüència. Quin tipus creus que predomina?

Narració	
Descripció	
Diàleg	

► La descripció que has triat és subjectiva o descriptiva? Explica la teua resposta.

► Imagina que pots comunicar-te amb un dels personatges de la novel·la, què li preguntaries i què creus que respondria? Escriu un curt diàleg.

3.Estructura

- ▶ Una novel·la ben estructurada ha de tenir tres parts: plantejament, nus i desenllaç. Indica quins capítols corresponen a cada una d'aquestes parts.

PLANTEJAMENT	
NUS	
DESENLLAÇ	

PER PENSAR-HI UNA MICA MÉS

- ▶ El pare d'Aura estarà absent un any sencer i ella ens explica les coses del seu dia a dia que trobarà a faltar si el pare no hi és. Pensa quines activitats compartides trobaries a faltar tu si el pare o la mare haguessen d'anar-se'n lluny tot un any.
- ▶ Aura explica la vegetació antiga que veu a les històries virtuals (pàgina 26) que li ofereix l'*Accioràmic*.

“Hi ha plantes de diferents tipus, però barrejades: arbres d'espècies que no conec, alguns deixats caure per terra, fins i tot tallant camins, hi ha matolls que no deixen passar, herbes altes que semblen créixer pel mig dels matolls, tot molt confús... els personatges sembla que lluiten contra la natura”

Què creus que ens diu la seua estranyesa sobre el món on viu Aura?

- ▶ *L'Accioràmic* és un constructor d'històries més que un recitador d'obres literàries. Quina diferència creus que hi ha entre aquests conceptes que es contraposen aquí?
- ▶ La iaia Miquelina explica una cosa que li va sentir al seu rebesavi però que fa referència a un comportament de l'avi d'aquest rebesavi. Ets capaç de calcular a quantes generacions d'Aura està aquesta última persona? Quants anys serien si comptem que cada generació es reproduïx quan arriba als trenta anys?
- ▶ De quin tipus de fusta està fet el violí d'Oaqui? (pàgines 53-54) Què saps de l'arbre que se cita a la novel·la? Investiga: Què té de singular? Quants anys pot viure? On se'n poden trobar? A quines pel·lícules han sortit?
- ▶ D'on surten les dades que determinen el comportament i les respostes de l'holograma de la iaia Miquelina? Per què Aura troba il·lògic deixar-se aconsellar per un holograma?
- ▶ Quines assignatures estudia Aura (pàgines 96-97) a l'escola? N'hi ha alguna que t'agradaria que s'incorporés als plans d'estudis actuals? Proposa'n d'altres.
- ▶ El rellotge d'aigua li produeix una sensació diferent a cada persona de la família (pàgines 40-41). L'autora explica amb això que una mateixa cosa pot provocar reaccions diverses, segons el tarannà de la persona que les observa. Havies observat mai divergències semblants davant d'un esdeveniment? Si recordes algun cas semblant, explica'l.

TEMES TRANSVERSALS

1. Activisme mediambiental

▶ Aura comença la seua aventura sola. Es pot dir que quan fuig de casa no és exactament una activista mediambiental perquè el seu esforç s'orienta a solucionar un problema individual i molt específic, que es planteja a partir del seu amor per la tigressa Rona. Estàs d'acord amb aquesta visió? Creus que això canvia al llarg de la novel·la? Com ho saps?

▶ Quins personatges que ajuden Aura són activistes mediambientals?

Busca una definició de l'activisme mediambiental que permeta afirmar això.

▶ Busca informació i fes una llista dels principals problemes mediambientals que tenim actualment i pensa maneres de col·laborar individualment a resoldre'ls.

2. Gènere

▶ Busca títols de contes i novel·les sobre tiges. Quants n'has trobat protagonitzats per tiges i quants per tigresses? Per què creus que la majoria dels animals que apareixen a les històries són mascles? Hi ha alguna raó objectiva o cada història d'un tigre que has trobat podria haver sigut igualment la història d'una tigressa?

► Llig les definicions de les paraules *tigre* i *tigressa*. Quines diferències hi veus?

TIGRE: m. 1. Mamífer carnívor de la família dels fèlids, el més gros de la família, gran depredador, de pèl rogenc amb ratlles amples i fosques, que habita l'Àsia (*Panthera tigris*). / 2. Persona molt cruel.

TIGRESSA: f. 1. Femella de tigre./ 2. Dona atractiva, provocadora, activa amorosament i sexualment.

ACTIVITAT EN GRUP

Busqueu informació sobre l'esbiaix de gènere en la literatura i el llenguatge.

Organitzeu un debat sobre com es presenten els personatges femenins a les obres escrites per homes i dones.

3. Animals en perill d'extinció

► Llegiu aquesta notícia (https://www.ara.cat/societat/augmenta-poblacio-mundial-tigres-del_1_1679593.html) que parla de com la població de tigres i tigresses al món era de 100.000 exemplars fa un segle i ara de menys de 4.000.

Busqueu informació per deduir quines són les causes de la desaparició dels tigres i tigresses.

► Els científics diuen que la Terra ha patit cinc extincions massives (<http://extincionsdespecies.blogspot.com/2017/11/5-extincions-massives-de-la-historia.html>) Què en saps d'això? Per què diuen, ara, que ens estem acostant a la sisena gran extinció massiva? Quines serien les causes? Busqueu informació i prepareu un informe amb totes les dades.

► Mireu el videoclip *Som fills del planeta Terra*, cançó de Nil Moliner cantada per joves com vosaltres, per ambientar-vos!

<https://www.youtube.com/watch?v=ixVbNPNZILY>

ACTIVITATS LÚDIQUES

► La tigressa Rona és un animal exòtic. Un animal exòtic és el que prové d'un hàbitat que ens resulta estrany, especialment d'un país llunyà. No trobem aquests animals pel carrer ni als nostres boscos, però tots n'hem vist alguns.

Busqueu informació sobre els diferents tipus de llocs on hi ha animals exòtics. Valoreu-los segons si creieu que aquests llocs són una llar adequada o no per a aquests animals. Estaria bé visitar-ne algun, no trobeu?

► Aprèn a dir aquest embarbussament clàssic:

Un tigre, dos tigres, tres tigres. Tres tristos tigres corren per la selva.

► No hem trobat cap embarbussament sobre una tigressa i tampoc cap poema, però aquest és el començament del més conegut i citat de William Blake, i va d'un tigre. T'atreveixes a aprendre'l i recitar-lo en la versió original de l'autor, en anglès?

*Tigre, tigre, flameja lluminós
en el nocturn boscós,
Quin immortal ull o mà
Muntà la teua terrible simetria?*

*En quins distants cels o mars
el foc dels teus ulls cremà?
A quines ales volgué aspirar?
Prendre el foc quina mà gosà?*

*Tiger, tiger, burning bright
In the forests of the night,
What immortal hand or eye
Could frame thy (your) fearful symmetry?*

*In what distant deeps or skies
Burnt the fire of thine (your) eyes?
On what wings dare he aspire?
What the hand dare seize the fire?*

► I si provesses d'escriure un poema curt sobre una tigressa? Aquest diccionari de rimes et pot ajudar: <https://www.rimador.net/index-ca.php>

RIMADOR punt NET El super rimador de paraules

Versió: 3.37, Gener 2021 [6.207.344 paraules]

[Triar el modus de recerca]

Lletres finals: (escriu tan sols el final de la paraula)

Base de dades:

Cercar rimes

► Ara, una sopa de lletres. La graella inclou 44 animals, entre els quals hi ha els que se citen quan es parla del Museu dels Animals Vius (MAV) a les pàgines 31 i 32.

P	A	N	T	E	R	A	T	A	J	I	G	P	O	L	P	O	R	C
L	M	H	I	P	O	P	O	T	A	M	O	A	S	E	E	K	C	V
A	N	E	C	T	O	R	T	U	G	A	S	V	E	R	I	Ç	O	S
C	A	N	G	U	R	Q	Z	G	U	E	P	A	R	D	X	S	A	E
O	C	A	T	I	G	R	E	L	A	L	H	C	P	U	M	A	L	R
B	A	L	E	N	A	D	B	L	R	E	F	A	G	U	I	L	A	V
R	M	C	A	S	T	O	R	O	S	F	O	C	O	R	B	O	M	A
E	E	G	I	R	A	F	A	P	D	A	C	O	C	O	D	R	I	L
N	L	I	N	X	P	I	G	U	A	N	A	C	R	A	N	C	C	V
L	L	E	O	K	G	R	A	N	O	T	A	Q	M	U	L	A	O	T

SOLUCIÓ

No serà fàcil ni sabent-ne els noms!

Cangur, tigre, balena, castor, os, girafa, linx, iguana, lleó, orca, rata, camell, gat, dofí, zebra, llop, elefant, foca, gupard, serp, pantera, cocodríl, serval, puma, jaguar, hipòtam, tortuga, peix, vaca, erigó, granota, àguila, mico, gos, porc, ren, coala, cranc, ànec, polp, mula, ase, corb, oca.